

Dr Joanna Rakowska

Wydział Nauk Ekonomicznych SGGW w Warszawie

Powiązania przestrzenno-funkcjonalne jako kryteria kategoryzacji i delimitacji obszarów

na przykładzie wybranych rozwiązań pozakrajowych

Polityka miejska - wyzwania, doświadczenia, inspiracje

Warszawa 25-26 czerwca 2013r.

Definiować czy nie definiować?

Odniesienie teoretyczne - główne nurty dyskursu definicyjnego*:

- postrzeganie subiektywne

a

- obiektywna kategoryzacja

Jak definiować?

Nurt obiektywnej kategoryzacji obszarów w teorii i praktyce*

„Miasto” jako punkt wyjścia i odniesienia w definiowaniu obszarów

Spoleczno-ekonomiczne powiazania „miasta” z obszarami nie-
miejskimi jako czynnik determinujacy charakter i mozliwosci
rozwojowe jednostek nie-miejskich

Miary zasięgu i siły ekonomicznego powiązania/oddziaływania „miasta” jako kryteria definicji i delimitacji obszarów:

- natężenie migracji wahadłowych do pracy
(w jednostce centralnej „miejskiej”, o kierunku odwróconym lub dwukierunkowe),
- wskaźniki dostępności/odległości (czas dojazdu)
- sąsiedztwo z „miastami” (położenie)

USA

Typologia obszarów metro- i niemetro-politalnych według metody US Office of Management and Budget

gęstość zaludnienia, próg liczby ludności/ powiązania ekonomiczne przez migracje wahadłowe

a) Typologia jednostek lokalnych według Kodów Kontinuum Miejsko-Wiejskiego

próg liczby ludności, lokalizacja - sąsiedztwo z obszarami metropolitalnymi

b) Typologia Jednostek Lokalnych według Kodów Zasięgu Oddziaływania Miast

sąsiedztwo z obszarami metropolitalnymi, stopień urbanizacji

Kanada:

Klasyfikacja obszarów według Kanadyjskiego Biura Spisowego

liczba ludności, gęstość zaludnienia, natężenie dwukierunkowych przepływów migracji wahadłowych

Typologia Rural and Small Town

natężenie migracji wahadłowych jako kryterium wydzielenia stref wpływu obszarów miejskich na obszary wiejskie i małe miasta

Australia:

Typologia centra miejskie - wiejskie jednostki lokalne

Liczba ludności, zestaw specyficznych kryteriów określających funkcje obszarów, kryteria uznaniowe

Typologia obszarów na podstawie wskaźników peryferyjności i odległości (ARIA)

Tylko wskaźnik dostępności - odległość drogowa od najbliższego centrum miejskiego oferującego dostęp do towarów, usług i interakcji społecznych

Szkocja:

Klasyfikacja/klasyfikacje rządowe:

liczba ludności

a) Klasyfikacja dychotomiczna

wskaźnik dostępności (czas dojazdu do miejscowości o liczbie ludności pow. 10 tys.)

b) Klasyfikacja 3-kategoryjna

c) Klasyfikacja 6-kategoryjna

d) Klasyfikacja 8-kategoryjna

Wykorzystanie kryteriów uwzględniających zasięg i natężenie powiązania/ oddziaływania „miasta” na obszary „nie-miejskie” w połączeniu z kryteriami demograficznymi, skutkuje klasyfikacjami obszarów bardziej adekwatnymi do złożonych uwarunkowań społeczno-ekonomicznych i ich zróżnicowania przestrzennego.

Dziękuję za uwagę

Joanna Rakowska

E-mail: joanna_rakowska@sggw.pl

Polityka miejska - wyzwania, doświadczenia, inspiracje

Warszawa 25-26 czerwca 2013r.